

Näyttötutkinnon perusteet

**KEMIANTEOLLISUUDEN
ERIKOISAMMATTITUTKINTO
2003**

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

DNO 24/011/2003
MÄÄRÄYS **Velvoittavana
noudatettava**
PÄIVÄMÄÄRÄ 13.5.2003
Voimassaoloaika
1.6.2003 alkaen toistaiseksi
Säännökset, joihin toimivalta
Määräyksen antamiseen perustuu
L 631/1998 13 § 2 mom
A 812/1998 1 § 1 mom
Kumoaa määräyksen no
Muuttaa määräystä no

KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt kemianteollisuuden erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.6.2003 lukien toistaiseksi.

Tutkintoon tai sen osaan valmistavan koulutuksen järjestäjän on laadittava ja hyväksyttävä koulutusta varten opetussuunnitelma noudattaen, mitä näissä tutkinnon perusteissa on määrätty. Ammattitaidon näytöt on järjestettävä osana valmistavaa koulutusta.

Tutkintotoimikunta, tutkinnon järjestäjä ja koulutuksen järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Todistuksiin merkittävistä tiedoista ja todistumalleista sekä henkilökohtaisten opiskeluohjelmien laatimisen perusteista määrätään erikseen.

Pääjohtaja KIRSI LINDROOS
Kirsi Lindroos

Yli-insinööri RAILI LAASONEN
Raili Laasonen

SISÄLLYSLUETTELO

1	Luku	
	NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET	7
	1 § Näyttötutkinnot	7
	2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus	7
	3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintasuoritusten arvioinnin yleiset perusteet	7
2	Luku	
	KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN	8
	1 § Tutkinnon osat	8
3	Luku	
	KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA	
	VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET	9
	a) Ammattitaidon osoittamistavat	9
	b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	9
	c) Ammattitaitovaatimukset	9
	1 § Prosessin tunteminen	9
	2 § Yrityksen tunteminen	10
	3 § Turvallisuuden ja ympäristön hallinta	11
	4 § Käynnissäpito	11
	5 § Prosessin ohjaus	12
	6 § Työyhteisön kehittäminen	12
	7 § Tuote- ja tuotantotekninen kehitys	13
	8 § Logistiikka ja tuotannon suunnittelu	13
	9 § Turvallisuuden ja ympäristönsuojelun kehittäminen	14
	10 § Henkilöstön ja toiminnan kehittäminen	14
	11 § Esimiestoiminta	15
	12 § Yrittäjyys	15
	a) Ammattitaitovaatimukset	15
	b) Ammattitaidon osoittamistavat	16
	c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit	16
LIITE	Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinnon perusteiden laatimisen tausta ja ammattitaitovaatimusten yritys kohtaaminen	17

1 Luku

NÄYTTÖTUTKINTOJEN TEHTÄVÄT JA TAVOITTEET

1 § Näyttötutkinnot

Näyttötutkinnot ovat ammattitaidon hankkimistavasta riippumattomia. Koulutuksessa, työelämässä ja harrastuksissa hankittua osaamista käsitellään yhtenä kokonaisuutena siten, että osaaminen voidaan hyödyntää tutkinnoissa vaaditun ammattitaidon näytöissä.

Näyttötutkinnot ovat rakenteeltaan modulaarisia. Ne muodostuvat työelämästä ja sen kehittymistarpeista johdetuista tehtäväkokonaisuuksista, joille on ominaista toiminnallisen ja tiedollisen perustan yhteisyys, ammattitaidon monipuolisuus sekä työprosessin ja sen tulosten yhdentyminen. Tutkinnon osa muodostaa ammattipätevyuden osa-alueen, joka voidaan erottaa luonnollisesta työprosessista itsenäiseksi ja arvioitavaksi kokonaisuudeksi. Näytöt järjestetään ja suoritetaan joustavasti tutkinnon osa kerrallaan. Koko tutkinnon sijasta tavoitteena voi olla myös tietyn tai tiettyjen tutkinnon osien suorittaminen.

Ammattitaitovaatimusten kuvauksen perustana on pätevyystyyppitys, jonka katsotaan parhaiten soveltuvan ammattialalle. Kuvauksessa keskitytään ammatin ydintoimintojen vaatimuksiin, toimintaprosessien hallintaan ja laaja-alaiseen ammattikäytäntöön. Vaatimukset kattavat myös työelämässä tarvittavan kielitaidon ja sosiaaliset valmiudet.

2 § Näyttötutkintoihin valmistava koulutus

Näyttötutkintoihin osallistumiselle ei muodollisesti voida asettaa koulutukseen osallistumista koskevia ennakkoehtoja. Pääsääntöisesti tutkinnot suoritetaan kuitenkin erilaisen valmistavan koulutuksen yhteydessä.

Valmistavan koulutuksen järjestäjän tulee vahvistaa opetussuunnitelma tutkintojen perusteiden mukaisesti. Koulutus ja siihen sisältyvät näytöt on jäsennettävä tutkinnon osien mukaisesti. Koulutuksen järjestäjän velvollisuutena on järjestää näytöt osana valmistavaa koulutusta. Opiskelijan velvollisuutena on osallistua näyttöihin osana opintojaan.

Ammatillisena peruskoulutuksena suoritettavaan perustutkintoon sisältyvät yhteiset opinnot eivät ole pakollisia koulutuksessa, joka valmistaa näyttötutkintona suoritettavaan perustutkintoon. Niiden tavoitteet tulee ottaa kuitenkin soveltuvin osin huomioon opetussuunnitelmassa ja opetuksen järjestämisessä.

3 § Ammattitaidon osoittamistapojen ja tutkintosuoritusten arvioinnin yleiset perusteet

Näyttöjen arviointi edellyttää järjestelmällistä aineiston keräämistä, päätöksentekoa ja dokumentointia tutkinnon suorittajan ammatillisista ja työtoimintavalmiuksista suhteessa tutkinnon perusteissa määriteltyihin ammattitaitovaatimuksiin ja

arviointikriteereihin. Arvioinnin painopisteen tulee olla tekemisessä ja työssä toimimisessa. Taito tai osaaminen on arvioitava pääsääntöisesti suoraan vastaavasta työtoiminnasta.

Näyttöympäristön tulee olla todellinen tai mahdollisimman realistinen. Arvioinnissa tulee käyttää monipuolisesti erilaisia ja ensisijaisesti laadullisia arviointimenetelmiä kuten havainnointia, haastatteluja, kyselyjä, aikaisempia dokumentoituja näyttöjä sekä itse- ja ryhmäarviointia. Näytöt tulee järjestää tutkinnon osittain siten, että niissä voidaan arvioida ammatinhallinnan kannalta keskeisten tavoitteiden saavuttamista.

Arvioinnin kohteilla ilmaistaan osaamisen alueet, joihin arvioinnissa kiinnitetään erityisesti huomiota. Kohteet tulee kiinnittää ydintaitoihin, työn perustana olevan tiedon hallintaan, työmenetelmiin, työvälineiden ja materiaalien hallintaan sekä työprosessin hallintaan. Sekä arvioinnin kohteet että kriteerit johdetaan vastaavan tutkinnon osan ammattitaitovaatimuksista. Arvioinnin kohteisiin perustuvat arviointikriteerit kuvaavat ja täsmentävät eritasoisia suorituksia. Kriteereillä ilmaistaan kynnykset, joiden avulla erotellaan eritasoiset suoritukset.

2 Luku

KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINNON MUODOSTUMINEN

1 § Tutkinnon osat

Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinto muodostuu pakollisista ja valinnaisista osista, joista on valittava kaksi.

Tutkinnon suorittaja voi lisäksi vapaasti liittää tutkintoon osan yrittäjyys 12 §. Tutkinnon muodostumistaulukossa olevat pykälien numerot viittaavat seuraavan luvun ammattitaitovaatimuspykäliin.

KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINTO

PAKOLLISET OSAT	VALINNAISET OSAT valittava kaksi osaa
1 § Prosessin tunteminen	7 § Tuote- ja tuotantotekninen kehitys
2 § Yrityksen tunteminen	8 § Logistiikka ja tuotannon suunnittelu
3 § Turvallisuuden ja ympäristön hallinta	9 § Turvallisuuden ja ympäristönsuojelun kehittäminen
4 § Käynnissäpito	10 § Henkilöstön ja toiminnan kehittäminen
5 § Prosessin ohjaus	11 § Esimiestoiminta
6 § Työyhteisön kehittäminen	

3 Luku

KEMIANTEOLLISUUDEN ERIKOISAMMATTITUTKINNOSSA VAADITTAVA AMMATTITAITO JA ARVIOINNIN PERUSTEET

a) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan tekemällä todellisessa työssä ammattitaitovaatimuksissa edellytetyjä töitä. Myös erillisiä työsuorituksia, toiminnan simulointia, haastatte-
luja, ryhmäarviointia ja itsearviointia voidaan käyttää siinä laajuudessa, että osaa-
minen voidaan luotettavasti todeta vastaavan ammattitaitovaatimuksia sekä käytän-
nössä että alalla tarvittavan tiedon osalta. Työn taustalla olevien oheistaitojen,
tietojen ja määräysten hallinta voidaan tarkistaa myös suullisesti tai kirjallisesti siltä
osin, kuin ne eivät käy ilmi itse näytössä. Näyttö voidaan tehdä useassa osassa tai
kohteessa kuitenkin niin, että osaaminen tulee arvioiduksi vaatimusten edellyttä-
mässä laajuudessa.

b) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Ammattitaitoa arvioidaan tutkinnon osissa ammattitaitovaatimusten mukaisesti
seuraavin kriteerein.

Tutkinnon suorittaja

- toimii toimintaohjeiden ja laaturjestelmien edellyttämällä tavalla
- toimii joustavasti perus- ja häiriötilanteissa työtovereiden ja esimiesten kanssa
- työskentelee turvallisesti ja ergonomisesti käyttäen asianmukaisia suojaimia ja
ottaa huomioon oman työpaikan tapaturma-, tulipalo- ja ympäristöriskit
- käyttää vaikutusmahdollisuuksiaan taloudellisen tuloksen parantamiseksi
- toimii omaa ja työyhteisön ammattitaitoa kehittäen
- arvioi toimintoja kriittisesti ja kehittää niitä

c) Ammattitaitovaatimukset

1 § Prosessin tunteminen

Tutkinnon suorittaja tuntee

- käytettävät raaka-aineet, niiden hankinnan ja tärkeimmät toimittajat
- työalueensa tuotannon valvonta- ja hälytysjärjestelmät

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- tuotantolaitoksen valmistusprosessit raaka-aineista valmiiksi tuotteeksi
- tärkeimpien prosessivaiheiden kemialliset ja fysikaaliset periaatteet

- prosessivaiheiden vaikutukset tuotteen laatuun ja ominaisuuksiin

Tutkinnon suorittaja osaa

- käyttää työalueensa yksikköprosesseja
- käyttää tehtävissään tarvittavia ohjausjärjestelmiä
- ottaa tuotannosta edustavat näytteet ja toimia analyysitulosten mukaisesti
- toimia suunnitelluissa prosessin muutoksissa, alas- ja ylösajotilanteissa
- ohjata toimintaa häiriö- ja hätätilanteissa

2 § Yrityksen tunteminen

Tutkinnon suorittaja tuntee

- asiakkaat ja markkinoinnin merkityksen yritykselle
- yrityksen reklamaatiokäytännön
- yrityksen organisaation toiminnan
- yrityksen toimintaympäristön ja sidosryhmien merkityksen yritystoiminnalle
- yrityksen energiamuodot ja käyttöhyödykkeet

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- yrityksen laatu-, ympäristö- ja muiden hallintajärjestelmien merkitykset ja periaatteet
- yleiset työlainsäädännön periaatteet ja oman yrityksen sopimukset ja toimitatavat
- tuotteiden käyttökohteet ja ominaisuudet
- yrityksen tunnusluvut
- yrityksen tuotannon raportteja
- yrityksen tuotteiden kustannusrakenteet
- yrityksen arvot ja tavoitteet

Tutkinnon suorittaja osaa

- käyttää työssään tarvittavia ohjaus- ja tietojärjestelmiä
- esitellä tuotantolaitoksen toiminnan
- toimia yrityksen reklamaatiokäytännön mukaisesti

3 § Turvallisuuden ja ympäristön hallinta

Tutkinnon suorittaja tuntee

- tuotantolaitoksen terveydelliset ja ympäristölliset vaaratekijät
- työterveyshuollon toiminnan

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- ympäristön, turvallisuuden ja tietoturvan ohjausjärjestelmät
- tuotantolaitoksen ympäristötekniikoiden toimintaperiaatteet ja niiden merkitykset yritystoiminnalle
- fyysisen ja henkisen työsuojelun perusteet

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia työalueellaan yrityksensä ympäristöjärjestelmän ohjeiden ja määräysten mukaisesti
- kemikaalien ja tarvikkeiden käsittelyn, ominaisuudet ja käyttöturvallisuustiedotteiden käytön
- ottaa turvallisuus- ja ympäristöriskit huomioon työssään
- toimia lainsäädännön, lupaehtojen ja määräysten mukaisesti
- toimia yrityksen ympäristötavoitteiden mukaisesti
- ohjata yrityksen jätteiden lajittelua ja hyötykäyttöä
- toimia yrityksen työlupakäytännön mukaisesti
- ohjata toimintaa yrityksen pelastus- ja suojelusuunnitelman mukaisesti

4 § Käynnissäpito

Tutkinnon suorittaja tuntee

- yleisimmät häiriön aiheuttajat tuotantoprosessissa
- työalueensa kriittiset laitteet toiminnan laadun kannalta

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- yrityksen kunnossapitojärjestelmän periaatteet ja toiminnan
- yrityksen tuotantoprosessin ennakkohuollon ja häiriöttömän käynnin merkityksen tuotannolle

Tutkinnon suorittaja osaa

- suorittaa aistinvaraista kunnonvalvontaa työalueellaan

- toimia oikein normaali- ja häiriötilanteessa
- toimia yhteistyössä kunnossapitohenkilöstön kanssa
- järjestää olosuhteet niin, että laitteet voidaan korjata ja huoltaa asianmukaisesti ja turvallisesti
- pitää laitteet ja työympäristönsä siistinä

5 § Prosessin ohjaus

Tutkinnon suorittaja tuntee

- työalueensa automaatiojärjestelmien rakenteet
- työalueensa kenttälaitteiden sijainnit

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- työalueensa prosessinhoitoon liittyvät mittaus-, säätö- ja ohjauspiirien toimintaperiaatteet
- työalueensa prosessinohjauksen keskeisimpien kenttälaitteiden toimintaperiaatteet ja tyypilliset syyt virhetoimintoihin

Tutkinnon suorittaja osaa

- tulkita prosessiteollisuudessa käytettäviä piirustuksia
- käyttää työalueensa ohjaus- ja automaatiojärjestelmiä
- hyödyntää työalueensa järjestelmistä saatavaa tietoa
- käyttää sähkölaitteita turvallisesti
- käyttää ja säätää työalueensa tuotantolaitteita yhteistyössä muiden työalueiden kanssa

6 § Työyhteisön kehittäminen

Tutkinnon suorittaja tuntee

- esimiestoiminnan perusteet
- työlainsäädännön perusteet ja yrityksen kannalta tärkeimmät työehtosopimukset
- yrityksen rekrytointikäytännön
- oppimisen perusteet

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- yrityksen henkilöstöpolitiikan tavoitteet

- aloitetoiminnan merkityksen yrityksen toiminnalle
- projektityöskentelyn toimintatavat

Tutkinnon suorittaja osaa

- työskennellä itsenäisesti ja ryhmässä
- käyttää yrityksessä käytettäviä ongelmanratkaisun menetelmiä
- ylläpitää ja kehittää aktiivisesti omaa ja työyhteisön ammattitaitoa

7 § Tuote- ja tuotantotekninen kehitys

Tutkinnon suorittaja tuntee

- tuotantolaitoksen tuotantotekniset ratkaisut

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- tuotteisiin liittyvät laatuvaatimukset
- koeajotoiminnassa tarvittavat kemialliset ja fysikaaliset periaatteet
- tuotekehitys- ja tutkimustoiminnan merkityksen tuotteille ja tuottavuudelle

Tutkinnon suorittaja osaa

- käyttää koeajolaitteita ja toimia yhteistyössä koeajoryhmän kanssa
- toimia tuotannon asiantuntijana koeajotoiminnassa (validoinnissa) ja suunnittelussa
- raportoida koeajotilanteissa tekemistään havainnoista sekä arvioida tuloksia
- käyttää tuotannon tilastollista seuranta tuotannon kehittämisessä

8 § Logistiikka ja tuotannon suunnittelu

Tutkinnon suorittaja tuntee

- yrityksen tuotannon suunnittelun, varastojen ja tuotannon tilausjärjestelmät sekä niiden dokumentaatiot
- tärkeimmät yrityksensä raaka-aineiden toimittajat
- tilaus- ja toimitusehdot

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- yrityksen tuotannon suunnittelun merkityksen tuotteille ja tuotannon tehokkuudelle
- logistisen ketjun taloudellisen merkityksen asiakkaalle ja omalle yritykselleen

- yrityksen ja asiakkaiden tilausvahvistusmenetelmien merkityksen tuotannolle

Tutkinnon suorittaja osaa

- vastaanottaa ja tarkastaa työalueelleen saapuvat raaka-aineet ja tarvikkeet
- käyttää yrityksen logistiikan ja tuotannon suunnittelun hallintajärjestelmiä
- toimia tuotannon asiantuntijana tuotannon suunnittelussa

9 § Turvallisuuden ja ympäristönsuojelun kehittäminen

Tutkinnon suorittaja tuntee

- suojelusuunnitelman mukaisen toiminnan

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- yrityksen päästöjen vaikutukset ja keinot niiden vähentämiseksi
- käyttöhyödykkeiden käytön optimoinnin vaikutukset ympäristölle ja tuotantotaloudelle

Tutkinnon suorittaja osaa

- tehdä riskianalyseja ja -arviointeja
- toimia tuotannon asiantuntijana työympäristön kehittämistehtävissä
- toimia tuotannon asiantuntijana turvallisuus- ja ympäristöohjeiden laadinnassa

10 § Henkilöstön ja toiminnan kehittäminen

Tutkinnon suorittaja tuntee

- yrityksen henkilöstön kehittämisen käytännöt
- Suomen koulutus- ja tutkintojärjestelmän

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- erilaiset oppimistyylit ja oppimismenetelmät
- vuorovaikutuksen, yhteistyön ja yksilöiden erilaisuuden hyödyntämisen työyhteisössä
- osaavan ja oppivan organisaation merkityksen työyhteisön kehittämisessä

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia työpaikkaohjaajana ja -kouluttajana
- käyttää ammatillisia tutkintoja henkilöstöosaamisen kehittämisessä

- toimia ammatillisten tutkintojen järjestämisen kehittämistehtävissä
- toimia tuotannon asiantuntijana henkilöstön kehittämisprojekteissa
- suunnitella ja toteuttaa koulutus- ja tiedotustapahtumia

11 § Esimiestoiminta

Tutkinnon suorittaja tuntee

- yrityksen paikalliset sopimuskäytännöt

Tutkinnon suorittaja ymmärtää

- työmotivaatioon vaikuttavat tekijät

Tutkinnon suorittaja osaa

- toimia esimiehenä erilaisissa ryhmissä ja tilanteissa
- suunnitella ja ohjata oman työryhmänsä toimintaa
- tunnistaa oman työryhmänsä ammattitaidon kehittämistarpeet
- kehittää omia sekä työryhmänsä toimintatapoja
- tiedottaa yrityksensä asioista linjaorganisaation mukaisesti
- kokouskäytännöt
- arvioida ja hyödyntää palautetta
- toimia rekrytointiryhmän jäsenenä
- tuottaa kirjallisia ja suullisia ohjeita sekä raportteja

12 § Yrittäjyys

a) Ammattitaitovaatimukset

Yrittäjyysosan suorittaja tietää, mitä yrittäjänä toimiminen edellyttää. Hän osaa arvioida yrittäjyyttään ja mahdollista yritystoimintaansa sekä sitä, millä alueilla ja miten hän voi kehittää yrittäjävalmiuksiaan. Hänellä on oman alansa vankka ammattitaito ja hän ymmärtää alansa yritystoimintaa. Hän osaa tarkastella alaa ja sen tarjoamia yritystoiminnan käynnistämisen ja kehittämisen mahdollisuuksia ja riskejä. Hän osaa kehittää yhdessä asiantuntijoiden kanssa markkinakelpoisen liikeidean ja tietää, miten sitä käytetään toiminnan suunnittelun ja toteutuksen pohjana.

Yrittäjyysosan suorittaja tietää eri yritysmuotojen erot ja tuntee yrityksen perustamisen hallintomenettelyt. Hän tietää, millaisia taloudellisia, tuotannollisia ja henkisiä voimavaroja yritystoiminnan toteuttaminen vaatii ja osaa arvioida niiden tarpeen oman yritystoiminnan aloittamisen näkökulmasta. Hän tuntee yritystoi-

minnan talouden pääperiaatteet ja yritystoiminnan keskeiset säädökset ja pystyy hoitamaan asiakassuhteita ja muita yhteistyösuhteita menestyvän yritystoiminnan edellyttämällä tavalla.

b) Ammattitaidon osoittamistavat

Ammattitaito osoitetaan laatimalla yritystoiminnan käynnistämiseen liittyvä kehittämissuunnitelma, jossa yrittäjyysosan suorittaja työstää yritysideaansa toimivaksi liikeideaksi. Toimivan liikeidean rakentamisessa hänen tulee tarkastella monipuolisesti toimintaympäristöä erityisesti alalle aikovan yrittäjän näkökulmasta. Hän laatii yhdessä asiantuntijoiden kanssa liiketoiminnassa tarvittavat keskeiset suunnitelmat ja arvioi niiden toimivuutta ja tarkastelee myös todennäköisen yrityksen resurssitarvetta.

Kehittämissuunnitelman lisäksi ammattitaito osoitetaan selvityksien, laskelmien ja muiden kirjallisten tuotosten sekä keskustelujen ja haastattelujen avulla.

c) Arvioinnin kohteet ja kriteerit

Yrittäjyysosan suorittaja pystyy erittelemään valmiuksiaan ja arvojaan toimia yrittäjänä sekä osaa näiden pohjalta punnita omaa yrittäjyyttään ja laatia itselleen todellisen kehittämissuunnitelman yrittäjänä. Hän tuntee omaa toimialaansa ja aluettaan niin, että osaa tarkastella tulevaisuuden näkymiä, mahdollisuuksia, riskejä ja markkinoita oman yritystoiminnan käynnistämisen kannalta.

Yrittäjyysosan suorittaja tietää, millaisia erilaisia yritystoiminnan aloitustapoja yritystoimintaa aloittava voi harkita. Hän tietää yleisimmät yritystoiminnan muodot, aloittamisoperaatiot, vastuiden määrittelyt, tarvittavat resurssit ja riskit voidakseen keskustella asiantuntijoiden kanssa oman yrityksen toiminnan vaihtoehtoista. Hän ymmärtää myös asiakassuhteiden ja muiden yhteistyösuhteiden merkityksen olennaisena osana menestyvää liikeyritystä.

Yrittäjyysosan suorittaja ymmärtää, mitä on kannattava liiketoiminta ja osaa vaikuttaa yrityksen kannattavuuteen. Hän osaa tulkita yrityksen tilinpäätöstä mm. pääomien, varallisuuden, maksukyvyyn ja tuloksen suhteen. Hän ymmärtää kustannuslaskennan periaatteet ja tietää, mitkä markkinalähtöiset tekijät tulee myös ottaa huomioon, jotta hinnoittelu olisi järkevää. Hän osaa laatia yritykselleen karkean tulo- ja menoarvion ja osaa hankkia tietoa ja asiantuntijapalveluja alan yritystoiminnan verotuksellisissa asioissa.

Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinnon perusteiden laatimisen tausta ja ammattitaitovaatimusten henkilökohtaistaminen

Kemianteollisuuteen kuuluvat kemian perusteellisuus (esim. öljynjalostus, lannoitteet, pigmentit), kemian tuoteteollisuus (kosmetiikka- ja hygieniatuotteet, pesu- ja puhdistusaineet sekä maalit) ja lääke- ja bioteollisuus. Kemianteollisuudessa käsitellään raaka-aineita ja puolivalmisteita joko lopputuotteiksi tai edelleen jalostettaviksi. Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinto on tarkoitettu henkilöille, jotka toimivat kemianteollisuudessa vaativissa ammattitehtävissä, tuotannon asiantuntijoina erilaisissa tuotannon kehittämistehtävissä tai ryhmänsä esimiestehtävissä.

Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinto kattaa koko laajan kemianteollisuuden ammattitaitovaatimukset erikoisammattitutkinnon tasolla. Tästä syystä ammattitaitovaatimukset on jouduttu määrittämään yleisellä tasolla, jotta eri kemianteollisuuden alat voivat hyödyntää tutkinnon perusteita kehittäessään henkilöstönsä ammattitaitoa eikä yksityiskohtaisia määrityksiä ole voitu tehdä.

Tutkinnon perusteet vaativat siis aina yrityskohtaisen kohdentamisen.

Esimerkiksi

- ”tutkinnon suorittaja tuntee yrityksen rekrytointikäytännön” tulee kohdentaa kyseisen yrityksen toimintaan
- ”tutkinnon suorittaja ymmärtää yrityksen tuotannon raporteja” pitää määritellä yrityskohtaisesti, mitkä raportit on ymmärrettävä kyseisessä yrityksessä
- ”tutkinnon suorittaja osaa käyttää ja säätää työalueensa tuotantolaitteita yhteistyössä muiden työalueiden kanssa” pitää tarkentaa yritys- ja työaluekohtaisesti, mitä tuotantolaitteita on osattava käyttää ja säätää.

Kemianteollisuuden erikoisammattitutkinnon perusteissa on useita vastaavia yleisellä tasolla määritettyjä ammattitaitovaatimuksia.